

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sayın Tarım ve Köyişleri Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.


Yılmaz ATEŞ
Ankara Milletvekili

Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin hazırladığı "Kırmızı Et Sektör Değerlendirme Raporu" ulusal basınımızda geniş yankı bulmuştur.

Bu rapora göre Dünya toplam kırmızı et üretimi 1990 yılına göre 2005 yılında %16 ve kesilen hayvan sayısının ise %24.2 arttığına yer verilmektedir Aynı yıllar arasında ülkemizde toplam et üretiminin %13.7, toplam kesilen hayvan sayısı ise %18.5 azaldığı belirtilmektedir.

TÜİK'in geçici rakamlarına göre 2007 yılında 2006 yılına göre kırmızı et üretiminde %35'lik bir artış görülmektedir. Aynı dönemde hayvan sayısı ise %3 artmıştır.

Söz konusu raporda ülkemize ait gerek et üretimi gerekse kesilen hayvan sayılarında TÜİK verileriyle uluslararası kuruluşların verileri arasında ciddi farklılık bulunduğu ifade edilmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2005 yılı et üretimini kombina, mezbaha ve kurban bayramı kesimlerini dikkate alarak 409 bin ton olarak gösterirken, FAO'nun (Uluslararası Gıda ve Tarım Örgütü) 640 bin ton olarak açıkladığı belirtilmektedir. Yine aynı şekilde TÜİK aynı yıla ait kesilen hayvan sayısını 6,5 milyon baş olarak açıklarken, FAO'nun rakamlarında bu sayı 21.7 milyon baş olarak açıklanmaktadır. İki kurum arasında kırmızı ette 231 bin ton, kesilen hayvan sayısında ise 15,2 milyon baş gibi bir farkın olması dikkate çekicidir.

Ülkemizde et üretimi düşerken, girdi ve et fiyatları arasındaki uçurumda giderek açılmaktadır. 2007 yılında; Kıspe %70,7, yemlik arpa %50,6, besi yemi %41,2, yemlik buğday %31,9 ve kepek %25 oranında artmışken üreticilerin sığır eti karkas fiyatları sadece %3,3 artış göstermiştir.

Tüm bunlarla beraber hayvancılık sektörünün önemli alanlarında biri olan süt üretiminde de ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Süt üreticisi adeta piyasa koşullarına ve kendi kaderine terk edilmiş durumdadır

Konuyla ilgili olarak;

1- Hayvan kesim sayısı ve et üretimi konusunda FAO ile TÜİK verileri arasındaki uçurumun nedenleri nelerdir? Son yıllarda TÜİK verilerinin doğruluğu konusunda kamuoyunda oluşan olumsuz kanıyı da dikkate alarak, ülkemizin hayvan sayısı, hayvan kesim sayısı ve et üretiminin saptanması için yeni bir çalışma yapılması düşünülüyor mu?

2- TÜİK'in geçici rakamlarına göre 2007 yılında, 2006 yılına göre kırmızı et üretiminde %35'lik bir artış görülmektedir. Aynı dönemde hayvan sayısı ise %3 artmıştır. Son bir yılda hangi tedbiri alınmasıyla et üretimi bu kadar kısa bir sürede bu denli yüksek oranda artmıştır? Hem et üretiminde hem de hayvan sayısında artış yaşanması çelişkili bir durum değil midir? Yoksa bu durum istatistik rakamlarıyla yapılan sanal bir artış mıdır?

3- Tarım ve Köyşleri Bakanlığı tarafından hayvancılık desteklemelerinde hayvanların kayıt altına alınması ön görülürken, et ve süt üretimindeki kayıt dışılığa neden izin verilmektedir? Tarım ve Köyşleri Bakanlığı tarafından yayınlanan son tebliğde süt kayıt sistemi neden ön görülmemiştir? Süt ve et üretiminin kayıt altına alınamaması nedeniyle oluşan vergi kaybı miktarı nedir? Hayvancılık ve bağlı sektörlerde kayıt dışılığın ortadan kaldırılmasına yönelik olarak oluşturulan yeni politikalar ve alınan önlemler nelerdir? Süt ve et üretiminde varolan kayıt dışılık, gıda güvenliği ve toplum sağlığını olumsuz yönde etkilemiyor mu? Bu konuda hangi ivedi önlemlerin alınması düşünülmektedir?

4- Süt üretimini desteklenmesinde örgütlü üretici ile örgütsüz üreticinin eşit tutulması 5488 Sayılı Tarım Kanunu ve 5200 Sayılı Tarımsal Üreticiler Birliği Kanuna aykırı değil midir? Bu aykırılığı gidermek için yeni bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

5- 2003 yılına kadar ortalama %32'ler seviyesinde seyreden perakende/toptan fiyat marjının bu yıldan itibaren gittikçe açılmaya başladığı, 2007 yılı itibarıyla %55,7'lere kadar çıktığı görülmektedir. Hem üretici hem de tüketici açısından büyük olumsuzluk arz eden bu durumun önlenmesi için ne tür önlemler almayı düşünüyorsunuz?

6- Hayvancılık desteklerine karşın hayvancılıkta üretim maliyetleri azalmamakta, üreticinin karlılığı her geçen gün azalmaktadır. Bununla birlikte daralan tüketimi artıracak herhangi bir politika da bulunmamaktadır. Et üretiminin devamlılığı açısından üretim zincirinde hangi aşamada ne boyutta desteklere ihtiyaç vardır? Bu konuda hangi çalışmalar yapılmaktadır?